

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

ROČNÍK XI.

Redaktoři: Plukovník gšt. Jiří Birula a
podplukovník gšt. František Pobunek.

ČÍSLO 10.

Plukovník Josef Petřík:

Ženíjní prapor při ubytování a za pochodu daleko od nepřítele.*)

Námět 1. pro aplikační cvičení na mapě.

(K tomu mapy: generálka Olomouc, speciálky 4158, 4159, 5060, 4059.)

Příloha 1. (průsvítka): Náčrt ubytování ženijního praporu 1.

I. Období mobilizačních příprav minulo. Protivník zaujal do večera 18/3 kryt podél severovýchodních hranic Slezska, chráně tak soustředění svých armád.

Armáda modrých se zatím soustřeďuje nerušeně v příkazaném prostoru: Kroměříž—Přerov—Olomouc—Prostějov.

II. 1. divise modrých se vykládá ve dnech 19. až 22. 3. v stanicích Olomouc—Šternberk—Uničov podle „Přehledu převozu“ a dostala od M. A. rozkaz:

„1. divise po vyložení z vlaků se ubytuje tak, aby mohla nastoupiti pochod ve směru severním anebo severovýchodním. Ubytovací prostor 1. divise je ohraničen místy: Petrovice—Něm. Lodenice—Dálov—Molkov—Rybniček—Papovský Dvůr—Štěpánov—Geblov—Jívová.“

SV. 1. divise se ubytuje ve Šternberku.“

III. Ženíjní prapor byl dne 19/3 vyložen takto: Výpis z „Přehledu převozu 1. divise“ z Bratislavy do prostoru Šternberk ve dnech 19.—23. 3.

Transport číslo	Počet náprav	Jednotka	Vlakem číslo	Nakládá			Odjezd v hodin	Vykládá		Příjezd v hodin
				dne	ve sta- nici	poho- tovost k na- ložení		dne	ve sta- nici	
133	140	Velitelství ženij. praporu 1.	1280	19./II.	Bratislava (fil. nádraží)	4.15	5.35	19./III.	Šternberk	18.20
134		Ženij. rota 1./1.								
135		Velit., štáb, pom. rota 1. div.								
136		2. bat. děl. pl. 1.								
154	154	Ženij. rota 2./1.	1273	19./III.	Bratislava (fil. nádraží)	8.30	9.50	19./III.	Šternberk	21.30
155		Most. souprava 1.								
156		Divisní ženijní park 1.								
157		Divisní zdravotní autokolona 1.								

*) Za spoluredakce pplk. Dr. inž. Vlad. Hájka.

IV. Povětrnostní poměry podle doby roční. Početní stavy úplné. Zásobování normální.

Činnost velitele ženijního praporu 1 za ubytování.

Jaká je vstupní situace žen. praporu 19. III?

Žen. prapor je instradován po železnici z Bratislavy přes Břeclav—Přerov (221 km) do Šternberku.

Již během transportu dostal velitel praporu rozkaz od vel. divise pro ubytování s 19. na 20. III, má tudíž dostatek času studovati mapu a vžítí se do celkové situace divise. Zjišťuje, že na hranice k nepřátelskému krytu je 50 km, že divise ztráví nejméně jednu noc ještě mimo boj. Zařídí tedy ubytování svého praporu co nejpohodlněji, aby odpočinek ženistů byl důkladný. Velitel divise se rozhodl pro ubytování v osadách. Ježto vyhrazený ubytovací prostor má dostatečnou rozlohu v prostřední lidnatosti, je pohodlné ubytování možné.

Co rozhodne o ubytování?

a) Úkol ženijního praporu se kryje s úkolem 1. divise: Ubytovat se tak, aby ženijní prapor mohl nastoupiti pochod s divisi ve směru severním nebo severovýchodním; je to úkol jednoduchý a jasný. Při tom musí velitel ženijního praporu uvažovati o pravděpodobné budoucí pochodové sestavě 1. divise a informovati se u 3 odděl. štábu divise o včlenění ženijního praporu do této sestavy a o možných technických úkolech ženijního praporu za pochodu divise. Tomu by odpovídalo umístění ženijního praporu hned za ubytovacími sledy pěchoty a dělostřelectva; pěchota obsadí osady na severních a severovýchodních okrajích ubytovacího prostoru divise.

b) Eventuální střetnutí s pozemními vojsky nepřátelskými za denní situace nelze očekávati, poněvadž nepřítel provádí podobnou operaci jako vlastní M. A.; jen nepřátelské letectvo může rušivě zasáhnouti do ubytování 1. divise.

c) Terén nečiní žádných překážek; komunikací je dostatek, středem ubytovacího prostoru divise probíhá železniční trať Olomouc—Šternberk—Úničov, s normální výkonností, krytů je rovněž dostatečný počet. Spojení je dobré, zastírání ubytovací sestavy lze provést bez obtíží a nevyžádá si velikých pracovních výkonů ani času.

d) Povětrnost je jarní, ve dne oteplení, časté přehánky, dni jsou kratší než noci; noci studené. Východ slunce v 6 hodin, západ v 18.10 hodin. Nepříznivý vliv povětrnosti na zdravotní stav vojsk patrný.

Závěr: Ubytování ženijního praporu v příbytcích v třetím sledu za dělostřelectvem je jediné správné, neboť vyhovuje všem podmínkám, jež požaduje situace a úkol divise.

Rozkazy velitele ženijního praporu 1. pro ubytování s 19. na 20. III.

Stalo-li se, že rozkaz divise pro ubytování nebyl vydán během transportu ve vlaku, bude vydán nejpozději při vyložení transportu ve Štern-

berku. Tam již čekala spojka od hlavního ubytovatele divise na jednotlivé transporty nebo orgán vojenského dopravního velitelství s rozkazem hlavního ubytovatele divise, v kterém jsou určena ubytovací místa pro všechny jednotky divise a též pro jednotky ženijního praporu.

Velitel ženijního praporu dostal rozkaz o ubytování divise nejpozději v stanici Šternberku ihned po příjezdu vlaku čís. 1280 a má tedy dosti času k vydání svého písemného rozkazu o ubytování ženijního praporu, dokud se nevyloží transporty čís. 133 (velitelství ženijního praporu 1) a čís. 134 (žen. rota 1./1.).

Ženijní prapor 1.

SV. 19/III, 18.45 hod.

Cj.

Rozkaz pro ubytování s 19. na 20. III.

1. Ubytovací místa.

Po vložení z vlaků pochoduji jednotky praporu ihned do určených ubytovacích míst:

Velitelství žen. praporu 1 — Šternberk (náměstí).

1./1. žen. rota — Šternberk (sev. část).

2./1. ženijní rota — Domášov (vých. část).

Divisní ženijní park 1 — Hnojice.

Mostová souprava 1 — Papůvský dvůr.

Trény u svých jednotek.

Ubytovatelé 1./1. ženijní roty zajistí ubytování i pro 2./1. ženijní rotu, která přijede do Šternberku dnes v 21.30 hod.

2. Služba.

Dozorčí důstojník praporu: Poručík N. N. od 1./1. roty, staniční stráž ve Šternberku od 1./1. roty.

Hotovost: u každé roty 1 četa.

3. Nařízení pro poplach.

Shromaždiště určí velitel rot. Poplach vyhlásím do Domášova telefonicky, k parku a k soupravě spojkami. Věnujte zvláštní péči zastírání proti očekávaným leteckým náletům. Družstvo těžkých kulometů protiletadlových do Domášova přidělí velitel 2. pěší brigády.

4. Spojení a styk.

Spojovací družstvo praporu postaví ihned telefonní linku od SV. praporu do Domášova k veliteli 2./1. roty a připojí SV. praporu na ústřednu velitelství divise. Velitelé 1./1. roty, parku a soupravy vyšlou po spojce k SV. prap.

5. Ostatní údaje.

Intendanční útvar divise ve Lhotě; výdej od 20/III v 17.00 hod. Maso bude dováženo AZM. do ubytovacích míst. Praporeční obvaziště ve Šternberku. Odsun nemocných koní do sběrný v Bouňovice. Poštní pošta přijímá a vydává se od 20/III v 17.00 hod.

Odchod praporu do 22/III není předpokládán. Denní rozkazy — výdej u SV. praporu vždy v 15.00 hod.

Dostane:

velitel 1./1. a 2./1. žen. roty,

velitel mostové soupravy 1 a

žen. parku 1.

Velitel žen. prap. 1

.....

Poznámka. Praporečnímu lékaři, proviantnímu a vel. spoj. družstva dá přečíst tento rozkaz I. pobočník vel. praporu ještě na stanici Šternberk a k odevzdání rozkazu pro 2./1. rotu, pro soupravu a pro park ponechá spojku na stanici.

Posouzení činnosti velitele ženijního praporu vzhledem k vydanému rozkazu.

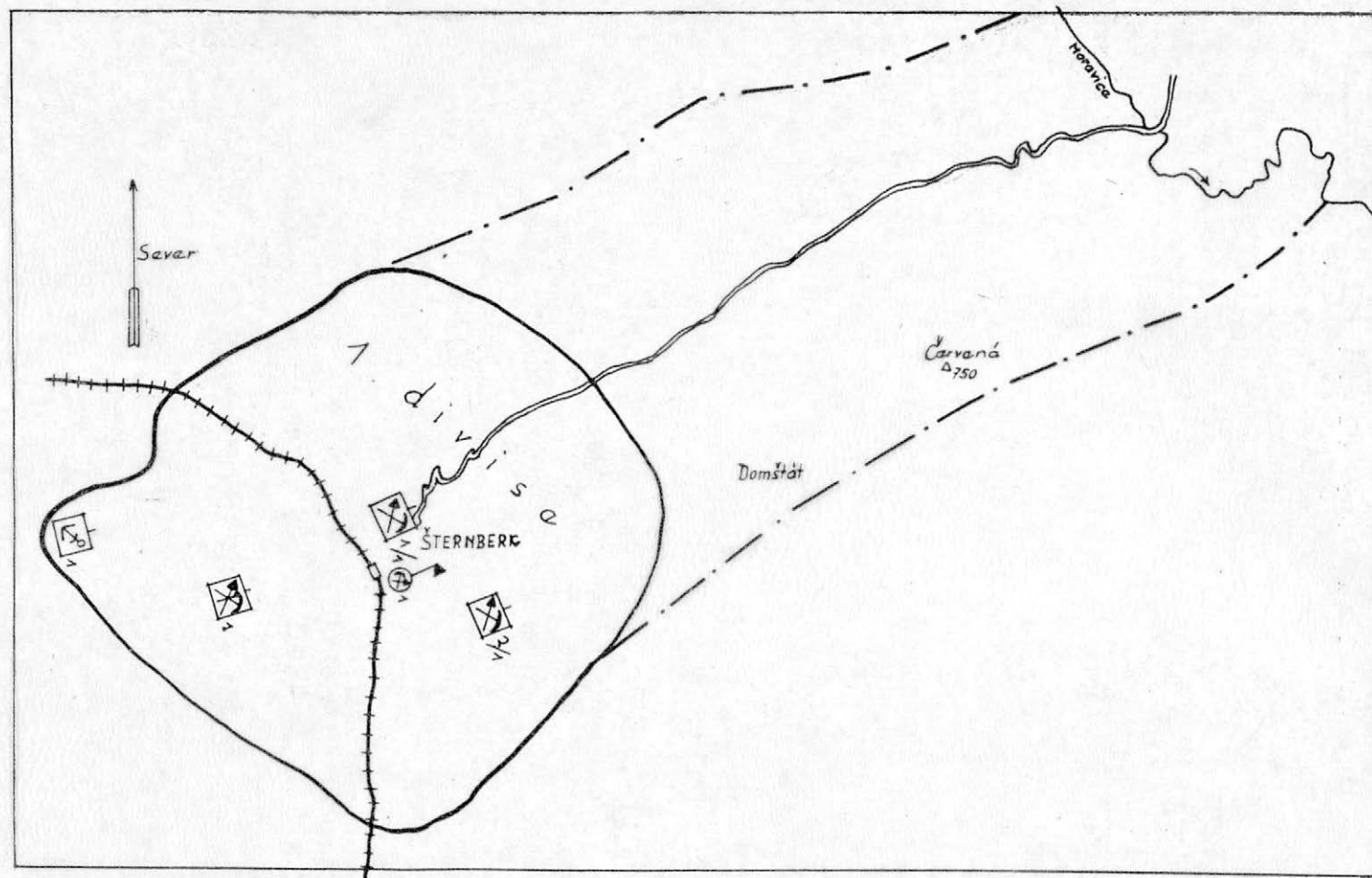
Velitel ženijního praporu jako technický poradce velitele divise, zároveň přednosta ženijní služby, a jako velitel ženijního vojska 1. divise byl při redakci operačního rozkazu pro ubytování dotázán 3. odděl. štábu a vypracoval téměř všechny příspěvky do rozkazů, týkající se ženijního vojska, ať I. části neb II. části, jež vyžadují odborného posouzení, ihned, jakmile bylo známo rozhodnutí velitele divise pro tu neb onu operaci.

Rozkaz velitele praporu pro ubytování obsahuje stručně vše, co musí podřízené ženijní jednotky vědět. Nesmí se zapomínati, že ženijní prapor má kromě ženijních rot též jednotky materiální, t. j. divisní ženijní park a mostovou válečnou soupravu, které jsou nezbytným materiálním prostředkem ženistů při plnění technických úkolů. Ženisté existenčně závisí na materiálu, proto včasné předvídaní materiálních potřeb pro tu neb onu operaci divise je nejlepší velitelskou vlastností velitele ženijního praporu. Ubytovaní se zařídí podle toho, jaká činnost očekává budoucí dny ženijní prapor. M. armádou bylo nařízeno, že 1. divise nastoupí pochod pravděpodobně ve směru severním anebo severovýchodním. Ženijní roty musí tedy být rozloženy tak, aby mohly být včleněny bez velkých přesunů do pochodových proudů divise na hlavních komunikacích v požadovaných směrech. Tomu bylo rozkazem pro ubytování vyhověno. Divisní ženijní park a mostová válečná souprava ubytovány na západ od železniční trati Olomouc—Uničov, tedy na obrácené straně ubytovací sestavy divise; zde nepřekážejí nutnému zásobování divise proviantem, jsou kryty jako služby ze směru pravděpodobného dotyku s nepřítelem. Toto umístění odůvodňuje i to, že park za ubytování nic nevydává, i to, že rovněž se nepředvídá v dané situaci použití mostové soupravy. Ženijní roty i ostatní jednotky divise pěchota, dělostřelectvo a j.) ještě nebojovaly, jsou plně zásobeny ženijním materiálem a náradím, a proto je správné umístění těchto jednotek materiálních tak, jak určil velitel ženijního praporu. Vyřešíme ještě případ, zůstane-li 1. divise delší dobu v zaujatém ubytovacím prostoru.

Jaké další úkoly mohou být požadovány od ženijního praporu?

Bojový moment: Leteckým nepřátelským útokem byly bombardovány železniční stanice a železniční trať Olomouc—Uničov a vzhledem k nutnému zásobování divise musí být tato trať učiněna schopnou dopravy. Normálně se starají o opravu dopravní orgány železnice samy, v našem případě železniční civilní správa, anebo stavební nebo provozovací železniční roty, přidělené armádě, event. etapě. Výjimečně, když by stavební roty po ruce nebyly a ženijní roty 1. divise neměly jiných úkolů, mohlo by se připustiti, aby ženijní roty spolu pracovaly o nouzové obnově trati spolu s železničními stavebními orgány civilní správy.

Další úkoly pro ženisty: Zjištění a shromáždění ženijního materiálu z místních zdrojů, jako dříví, prken, kamene, šterku, pisku, cementu, železa, isolační lepenky a p. na různé práce táborové, na opravu, udržování silnic opotřebovaných dopravou nebo poškozených leteckým bombardováním, kontrola činnosti v civilních lomech a pilách; vyhledání odolných sklepů a jich úprava, vyhledávání vhodných místností pro letecký a ply-

nový poplach, klamné stavby, zatarasení východů ubytovacích míst proti náhlému přepadu obrněnými auty a j. Toto zjišťování a shromáždění ženijního materiálu provádějí orgány divisního ženijního parku. Úkolů pro ženijní prapoi za ubytování jak vidět, je mnoho; zhusta dojde tu k časté spolupráci ženistů s technickými rotami pěchoty a s pracovními rotami divise, jak jsme byli svědky na všech frontách poslední světové války.

Námět 2.

(Mapy tytéž jako při námětu 1.)

I. Podle námětu 1 bylo soustředění modré armády skončeno 22/3 večer. Nepřátelské letectvo bombardovalo silnici Šternberk—Dvorec—Opava 22/3 odpoledne.

II. (Výňatek ze všeobecného divisního operačního rozkazu, I. a II. části a rozkazu velitelství 1. a 2. pěší brigády.)

1. divise se přesune v noci s 22. na 23. 3. z dosavadního koncentračního prostoru Šternberk ve všeobecném směru Dvorec—Opava ve třech pochodových proudech do prostoru ohraničeného severovýchodně potokem Moravicí a městy Budišov—Beroun, kde zajistí své ubytování ve směru severním a východním.

III. Úkolem 1. divise je: do svítání 23/3 musí dosáhnouti čelem svých proudů čáry potoka Moravice a ubytuje se tak, aby mohla nastoupiti další pochod v stanoveném již směru na Opavu.

IV. Ženijní prapor 1 byl se svými ženijními rotami včleněn na konec pochodových sestav jižního a středního proudu divise. Jižní proud pod velením velitele 2. pěší brigády po ose pochodu Domášov—Jívová—Domštát—St. Libava—Budišov, střední proud pod velením velitele 1. pěší brigády po ose pochodu Německé Loděnice—Beroun—Dvorec—Heřejvald.

Po skončení pochodu se umístí:

Velitelství ženijního praporu 1 — Horní Guntramovice.

Ženijní rota 1./1. — Dvorec.

Ženijní rota 2./1. — Dolní Guntramovice.

Divisní ženijní park 1 — St. Libava.

Mostová souprava 1 — Nová Veska.

Průchodiště: u jižního proudu východní okraj Jívová. Čelo 2./1. ženijní roty nesmí překročiti před 20. hod. 22/3 průchodiště, u středního proudu východní okraj Německé Loděnice. Čelo 1./1. ženijní roty nesmí překročiti před 19.30 hod. 22/3 průchodiště.

V. Po skončení pochodu zajistí velitelé pěších brigád přístupy do ubytovacího prostoru předními strážemi před linií říčky Moravice.

VI. Velitelé obou pěších brigád nařídili samostatné vyslání ubytovatelů od každé jednotky v 19 hod. Velitel ženijního praporu 1 dostal zvláštní ústní rozkaz 22/3 v 16 hod. po bombardování silnic nepřátelským letectvem od velitele 1. divise: „Proved'te ihned průzkum pochodové osy pro dnešní noční pochod středního a jižního proudu 1. divise a výsledky hlaseťte dnes do 18.30 hod.“

VII. Styk a spojení: Mezi proudy divise a se sousedy zajistí se navzájem velitelé proudů od jihu k severu. Ženíjní prapor 1 vyše spojky od jižního k střednímu proudu na všech příčných cestách, počínaje silnicí Norbertčany—Beroun.

SV. 1. divise 23/3 — Dvorec od 5. hod.; permanence ve Šternberku do 8. hod.

SV. 1. pěší brigády — Budišov.

SV. 2. pěší brigády — Majvald.

Přistoupíme k 2. aplikačnímu cvičení z taktiky ženijního vojska na mapě. Jak provede ženijní prapor noční pochod daleko od nepřítele?

Pojednejme nejdříve o činnosti velitele ženijního praporu před provedením nočního pochodu.

Velitel ženijního praporu během 20.—23. 3. v době odpočinku praporu jistě nezahálel a studoval možnosti další technické činnosti svého praporu. Jistě vyslal z vlastního popudu technickou obhlídku na silnice v hlavních směrech na Dvorec a na Bruntál, která zjistila dobrý stav obou komunikací s normálními zásobami štěrků na silnicích.

Po rozhodnutí velitele divise pro noční pochod 22/3 napsal příspěvek do operačního rozkazu stát „Ženíjní vojsko“ a „Ženíjní služba“, opíraje se při tom o to, co zjistil studiem mapy, správným hodnocením situace, úkolu, ze zpráv o nepříteli, terénu, a co vzhledem k povětrnosti uznal za vhodné vyjádřit svými rozkazy, jako úkoly ženijního praporu. Příspěvek velitele praporu do divisního rozkazu je již znám z námětu 2.

Objasněme podrobněji celkovou situaci a úvahy velitele ženijního praporu, z nichž stanovil úkoly pro ženijní prapor.

Ženíjní prapor od 19/3 odpočíval v prostoru Šternberk, jsa pohodlně ubytován v osadách celé tři noci a tři dny, a vyčkával v klidu skončení soustředění 1. divise. Na hranicích slezských, asi 50 km vzdálených, provádějí vlastní vojská kryt, který zabezpečuje i 1. divisi před překvapením od nepřítele. Proč byla volena pro přesun divise k frontě noc? Zajisté proto, aby byl utajen nepřátelským letcům pohyb divise. Tomu nasvědčuje i vyražení pochodových proudů již za tmy (západ slunce v 18.20 hod. poslední čtvrtmésíce) a jednotky mají být ubytovány ještě do svítání (před 6. hod.) i s provedením zajištění (t. j. s postavením předních stráží) východně od říčky Moravice. Ženíjní prapor má vykonati noční pochod asi 25 km dlouhý, to znamená, že bude celou noc na nohou, ale že se do svítání ubytuje. K provedení nočního pochodu i s odečtením nutného odpočinku (po 2/3 pochodu) zbývá 8 hodin; bude to tedy normální noční pochod.

O nepříteli je známo, že rovněž soustřeďuje síly za vlastním krytem; po skončení vlastního pochodu 1. divise zkrátí se vzdálenost od nepřítele na 25 km. Počítáme-li s nejhorším případem, t. j., že by náš kryt byl nepřítelem poražen, vidíme, že třeba počítati z opatrnosti s eventuální možností dotyku s nepřítelem již 23/3 dopoledne. S touto možností počítá i operační rozkaz divise pro sestavu pochodujících proudů. V čele proudů je pěchota doprovázená dělostřelectvem a ženisty, vzadu divisní služby. Vydáný příspěvek do divisního rozkazu, týkající se ženijního praporu, je tudíž správný.

Zásah nepřátelského letectva bombardováním silnice Šternberk—Opava 22/3 odpoledne udál se pravděpodobně již po vydání divisního rozkazu pro noční pochod z 22/3 na 23/3. S jakým výsledkem byl proveden bombardovací nálet, ukáže nám technický průzkum nařízený velitelem ženijního praporu podřízeným rotám.

Rozkazy velitele ženijního praporu pro noční pochod a ubytování.

a) Obhlídka bombardované silnice 22/3: v 16 hod. dostal velitel ženijního praporu od velitele divise ústní rozkaz ve Šternberku: „Proveďte průzkum pochodové osy pro dnešní noční pochod středního a jižního proudu 1. divise a výsledek hlaseťte dnes do 18.30 hod.“

K provedení rozkazu má velitel praporu 2½ hodiny času. Nařídí písemně po spojce veliteli ženijní roty 1./1., která je ubytována ve Šternberku:

Ženijní prapor 1.
Čj.

SV., 22/3, 16.05 hod.

Veliteli 1./1. ženijní roty.

Odešlete ihned 1 mladšího důstojníka na motocyklu na technickou obhlídku silnice Šternberk—Dvůrec—Heřejvald až po most přes Moravici. Do 18.00 hod. dnes hláší mi určený důstojník osobně stav, způsoblost i rozsah poškození silnice a jaký materiál je nablízku k eventuální opravě.

Pro eventuální opravu silnice nařídíte pohotovost 1. ženijní četě.

Velitel ženijního praporu 1
.....

Odesláno spojkou vojínem X. X.

Ženijní prapor 1.
Čj.

SV., 22/3 16.10 hod.

Veliteli 2./1. ženijní roty.

Odešlete ihned 1 mladšího důstojníka na motocyklu na technickou obhlídku pochodové osy Domášov—Jívová—Domštát—St. Libava—Budišov pro noční pochod 2. pěší brigády a lehkého dělostřelectva. Do 18 hod. 15 min. hlaseťte mi telefonicky stav a sjízdnost cesty, eventuální opravy a jaký materiál je nablízku k dispozici.

Velitel ženijního praporu 1
.....

Odesláno jako telegram.

Ženijní prapor 1.
Čj.

SV., 22/3, 16.30 hod.

Přípravný rozkaz pro dnešní noční pochod.

Ženijní prapor 1 nastoupí dnes večer celonoční pochod směrem k Opavě. Proveďte všechny přípravy do soumraku. Pohotovost rot od 18.30 hod. Spojovací linka s 2./1. rotou se svine v 18.30 hod.

Podrobný rozkaz následuje.

Velitel ženijního praporu 1
.....

Dostane:

vel. 1./1., 2./1. roty, div. žen. park,
a most. soupravy.

Poznámka. Vydání přípravného rozkazu má za účel zameziti zneklidnění jednotek.

Zenijní prapor 1.

SV., 22/3, 17.00 hod.

Čj.

Rozkaz pro noční pochod s 22. na 23. 3. a ubytování 23. 3.

(Pisemně.)

I. Vlastní divise se přesune dnes v noci ve směru na Opavu do prostoru Dvorec—Budišov, kde se zajištěně ubytuje.

II. U kolem ženijního praporu je zajistiti za pochodu spojení od jižního ke střednímu proudu divise na všech příčných cestách, počínaje silnicí Domštát—Beroun a před sítáním 23. 3. dosáhnouti ubytovacího prostoru.

III. Provedení pochodu. Ženijní roty jsou včleněny na konec pochodových proudů divise, a to:

1./1. ženijní rota u středního proudu pod velením velitele 1. pěší brigády po ose pochodu Něm. Loděnice—Beroun—Dvorec, průchodiště východní okraj Něm. Loděnice v 19.30 hod.

2./1. ženijní rota u jižního proudu pod velením velitele 2. pěší brigády po ose pochodu Jívová—Domštát—St. Libava—Hor. Guntramovice; průchodiště východní okraj Jívová v 20 hod. Velitelství ženijního praporu 1 pochoduje v čele 1./1. ženijní roty. Trény na konci svých rot na vzdálenost 100 kroků.

Odpočinek 1hodinový předvídán u jižního proudu mezi Domštátem a St. Libavou u středního proudu u Čabové. Zadní voje od každé roty po 1 družstvu.

Válečná mostová souprava 1 vyrazí ve 20 hod. přes Šternberk—Beroun do N. Vesky.

Divisní ženijní park 1. vyrazí v 20.30 hod. přes Šternberk—Beroun do St. Libavy.

IV. Ubytování na konci pochodu:

SV. ženijního praporu 1 — Horní Guntramovice (tamtéž prap. ošetřovna).

Ženijní rota 1./1. — Dvorec (tamtéž SV. 1. divise).

Ženijní rota 2./1. — Dolní Guntramovice.

Divisní ženijní park 1. — St. Libava.

Mostová souprava 1. — Nová Veska.

Sraz ubytovatelů v 18.30 hod. v průchodištích.

Ženijní služby si vyšlou ubytovatele samostatně.

Zajištění ubytování. Divise předními strážemi na Moravici, ženijní roty strážemi u všech východů v ubytovacích místech.

V. Styk a spojení: Za pochodu SV. praporu v čele 1./1. roty, 2. pobočník u velitele 1. pěší brigády jako styčný důstojník.

Spojovací družstvo praporu zřídí telefonní linku od SV. praporu k SV. 1. divise a k 1./1. rotě do Dvorce; 2./1. rota, park a souprava, vyšlou po spojce k SV. praporu; rovněž motocykl 2./1. roty je k dispozici SV. praporu.

K střednímu proudu vyše 2./1. rota pro styk motocyklistu z Domštátu přes Beroun do St. Libavy. K jižnímu proudu vyše motocyklistu z Berouna přes St. Libavu do Dvorce 1./1. ženijní rota.

VI. Různosti. Zdůrazňují zachovávání všech opatření pro pasivní obrany proti letadlům. Večerí vydejte před nastoupením pochodu. Při odpočinku vydejte čaj. Snídaně a krmení v ubytovacích místech.

Divisní intendantní parky v Čabové. Lékařská prohlídka před nočním pochodem. Odsuny nemocných do sběrný ve Dvorci. Seno, slámu a palivo z místních zdrojů.

Velitelství ženijního praporu 1

.....

Dostane:

velitelství 1./1., 2./1. ženijní roty, divisní ženijní park 1,

most. soupravy 1.

K nahlédnutí šéflékař a proviantní.

Vraťme se k vyslaným obhlídkám pochodových os. Důstojník od 1./1. ženijní roty vrátil se na motocyklu k SV. praporu asi v 18.00 hod. a hlásil osobně, že vozovka státní silnice Šternberk—Heřejvald je částečně poškozena menšími nálevkami od leteckého bombardování asi na 15 místech. Veškeré objekty (mosty, propusti) na této trati jsou nepoškozeny. Opravu zasypáním nálevek (asi 10) lze provést štěrkem, kterého je k tomuto účelu na silnici dostatek. Šířka silnice 7 m. K provedení těchto oprav dostal zákopnické čety. Důstojníka 1./1. roty pak vrátil velitel praporu i s motocyklem k rotě.

Rovněž druhý důstojník, vyslaný 2./1. rotou na obhlídku pochodové osy jižního proudu divise, vrátil se do Domášova asi před 18 hod. a hlásil schůdnost a sjízdnost osy pro trény a lehké dělostřelectvo.

Menší potíže budou kladeny pochodu na polních cestách z Domštátu do St. Libavy. Opravy může provést 1. ženijní četa, která byla vyslána v čele jižního proudu. Toto hlášení telefonoval sám dotčený ženijní důstojník veliteli praporu z Domášova do Šternberku.

Ještě před 18.30 hod. hlásil osobně velitel ženijního praporu veliteli divise výsledek průzkumu obou pochodových os, a co nařídil pro opravu těchto cest. Velitel divise jeho nařízení schválil. Dále oznámil písemně veliteli 1. pěší brigády ihned z rozkazu velitele divise, a to po 2. pobočnicku: „Na pochodové ose středního proudu je třeba zasypati asi 10 nálevek způsobených dnešním nepřátelským leteckým bombardováním. Práci z rozkazu velitele divise provedou Vaše zákopnické čety. Materiálu (štěrku) je na silnici dostatek.“

2. pobočník velitele ženijního praporu zůstal již u SV. 1. brigády, neboť byl tam přidělen rozkazem pro noční pochod jako styčný důstojník.

Veliteli 2./1. ženijní roty nařídil velitel ženijního praporu 1 (aby se neztrácel čas) po témž důstojníkovi, který mu podával telefonické hlášení o obhlídce pochodové osy jižního proudu divise: „Vyšlete ihned 1. ženijní četou před čelo jižního proudu k úpravě cest vedoucích z Domštátu do St. Libavy. Blížší podrobnosti vám podá váš poručík X. Y. vyslaný na obhlídku těchto cest. Velitele 2. pěší brigády uvědomuji zároveň.“

Veliteli 2. pěší brigády byl prostě dán na vědomí telefonicky nebo písemně tento telefonický rozkaz velitele ženijního praporu. Tím jsou skončeny veškeré rozkazy velitele ženijního praporu pro dnešní noční pochod a pro opravu cest.

Proč velitel ženijního praporu odevzdává „z rozkazu velitele divise“ veliteli 1. pěší brigády úkol pro zákopnické čety a proč veliteli 2. pěší brigády dává rozkaz pro 2./1. ženijní roty jen na vědomí?

Veliteli 1. pěší brigády dává rozkazy jen velitel divise, i co se týká disponování zákopnickými četami, neboť tyto jednotky jsou organicky včleněny v technických rotách pěších pluků. Proto musí býti každý rozkaz k jich použití mimo rámec pěší brigády předem schválen velitelem divise.

V druhém případě je veliteli 2. pěší brigády je dáváno na vědomí disponování ženijní četou 2./1. ženijní roty, neboť při dnešním nočním pochodu je ženijní rota včleněna do pochodové sestavy jižního proudu divise, kterému velí velitel 2. pěší brigády a tento má tedy i právo dávat za pochodu rozkazy i veliteli 2./1. ženijní roty.

Další rozkazy velitele praporu budou vydány pravděpodobně až v novém SV. v Horních Guntramovicích. Za nočního pochodu, bude-li potřeba ženijních rot k nějakým úkolům technickým, vydají potřebné rozkazy velitelé jižního a středního proudu, jimž ženijní roty po dobu pochodu podléhají.

Jaké úkoly technické v konkrétním případě mohou se vyskytnouti ženijním rotám za pochodu?

Budou to zejména technické obhlídky pochodových os, zjištění únosnosti mostů, propustí a jich skutečná použitelnost pro trény a dělostřelectvo divise, dále: odstraňování různých překážek, jestliže nebyly anebo časově nemohou býti odstraněny technickými rotami přidělenými u zajišťovacích orgánů pochodových proudů, rovněž menší běžné opravy cest a silnic, zesílení mostů a propustí silničních, zasypání nebo přemostění silničních nálevků vzniklých destrukční činností nepřítele, podle potřeby i stavba mostů silničních, byly-li za pochodu zničeny leteckým bombardováním.

Jak bylo uvedeno již při 1. cvičení aplikačním, i zde dojde k časté spolupráci a k vzájemné výpomoci všech technických jednotek divise, t. j. ženijních rot s technickými rotami.
